

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 5-го Июля — 1835 — Wilno. Piątek. 5-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 22-го Июня.

Состоящему за Оверъ-Прокурорскимъ столомъ въ Межевомъ Департаментъ Правительствующаго Сената, Статскому Совѣтнику *Пошману*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Директоромъ Императорскаго Училища Правовѣднѣи, съ назначеніемъ его Членомъ Консультациі, при Министерствѣ Юстиціи учрежденной.

— Негоціантъ *А. Торнбергъ*, въ Гапарандѣ, въ Норвегіи, назначенъ Россійскимъ Вице-Консуломъ въ семь городѣ, на мѣсто умершаго Г-на *Сундела*.

— Указомъ Правительствующаго Сената 19-го Июня, Сардинскій Генеральный Консулъ въ Одессѣ, Кавалеръ Гастанъ *Миланта*, признанъ Лукскимъ Консуломъ въ томъ же городѣ.

— Высочайше утвержденный Уставъ Императорскаго Училища Правовѣднѣи заключаетъ въ себѣ въ сущности слѣдующія главные постановленія:

Училище Правовѣднѣи учреждается для образованія юношества на службу по части судебной, и состоитъ въ заведываніи Министерства Юстиціи. Курсъ ученія продолжается 6 лѣтъ, и раздѣляется на начальный и окончательный; въ первомъ два класса, во второмъ четыре. Предметы преподаванія суть слѣдующіе: 1. Законъ Божій и Церковная Исторія. 2. Географія и Статистика. 3. Всеобщая Исторія. 4. Россійская Исторія. 5. Математика. 6. Естественная Исторія. 7. Физика. 8. Россійскій и Славянскій языки. 9. Латинскій языкъ. 10. Нѣмецкій языкъ. 11. Французскій языкъ. 12. Логика и Психологія. 13. Энциклопедія Правовѣднѣи. 14. Исторія Правовѣднѣи. 15. Россійское Законодѣніе. 16. Римское Законодѣніе. 17. Практическое Судопроизводство. 18. Численіе. — 19. Рисованіе и Черченіе. 20. Пѣніе. 21. Танцованіе и Гимнастика. Годовой курсъ въ каждомъ классѣ продолжается съ 1-го Августа по 1-е Июля, а Июль назначается для отдохновенія. Чрезъ каждые полгода производится воспитанникамъ частныя испытанія, а предъ окончаніемъ годоваго курса публичныя. — Воспитаникъ, послѣ двухлѣтняго пребыванія въ одномъ классѣ, оказавшійся неспособнымъ къ переводу въ слѣдующій, исключается изъ Училища. Въ послѣднемъ году предъ выпускомъ дѣлается воспитанникамъ верхняго класса строгое публичное испытаніе во всѣхъ предметахъ, которыми они обучались; на основаніи сего испытанія и сообразно съ свидѣтельствами наставниковъ и воспитателей, Училищный Совѣтъ дѣлаетъ назначеніе, съ какимъ классомъ каждый воспитаникъ достоинъ быть выпущенъ въ службу. Отличнѣйшіе воспитанники, получившіе чины 9-го или 10-го класса, опредѣляются преимущественно въ Канцеляріи Министра Юстиціи и Правительствующаго Сената, а прочіе въ судебныя мѣста по губерніямъ, сообразно успѣхамъ ихъ въ наукахъ и нравственности. Вообще всѣ воспитанники, какъ казенные, такъ и своекоштные, обязаны по окончаніи курса прослужить по вѣдомству Министерства Юстиціи не менѣе шести лѣтъ.

Число воспитанниковъ, казенныхъ и своекошт-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 22 Czerwca.

Znajdującemu się za Ober-Prokurorskim stołem w Granicznym Departamencie Rządzącego Senatu, Radcy Stanu *Poszmanowi*, Najmilszociwiewy rozkazano być Dyrektoremъ CESARSKIEY Szkoły Prawa, z przeznaczeniem na Członka Konsultacyi, przy Ministerium Sprawiedliwości ustanowionej.

— Negocyant *A. Tornberg*, w Gaparande w Norwegii, mianowany Vice-Konsulem Rosyjskim w tém mieście, na miejsce zmarłego *P. Sundela*.

— Przez ukaz Rządzącego Senatu 19 Czerwca, Sardynski Konsul Jeneralny w Odessie, Kawaler Kajetan *Milanta*, uznany Konsulem Łukieskim w témże mieście.

— NAYWYŻEY utwierdzone Ustawy CESARSKIEY Szkoły Prawa zawierają w sobie w treści główniejsze postanowienia następujące:

Szkoła Prawa ustanawia się dla kształcenia młodzi do służby w wydziale sprawiedliwości, i zostaje w wiedzy Ministerium Sprawiedliwości. Kurs nauk trwa 6 lat, i dzieli się na początkowy i ostateczny; pierwszy ma dwie klasy, drugi cztery. Przedmioty do wykładowania są następujące: 1. Nauka Religii i Historia Kościelna. 2. Jeografia i Statystyka. 3. Historia Powszechna. 4. Historia Rosyjska. 5. Matematyka. 6. Historia Naturalna. 7. Fizyka. 8. Języki Rosyjski i Sławiański. 9. Język Łaciński. 10. Język Niemiecki. 11. Język Francuzki. 12. Logika i Psychologia. 13. Encyklopedia Prawa. 14. Historia Prawa. 15. Prawo Rosyjskie. 16. Prawo Rzymskie. 17. Praktyczne postępowanie Sądowe. 18. Pisanie poprawne. 19. Rysunek. 20. Spiew. 21. Tańce i Gimnastyka. Kurs roczny w każdej klasie trwa od 1go Sierpnia do 1go Lipca, a miesiąc Lipiec przeznaczają się na wakacje. Co półroku wydają uczniowie examina prywatne, a przed ukończeniem rocznego kursu publiczne. Uczeń, który po dwuletnim zostawianiu w jednej klasie okaże się nieusposobionym do przeniesienia do klasy następnej, oddala się ze Szkoły. W ostatnim roku przed wyściem czyni się z uczniów wyższej klasy ścisły publiczny examen ze wszystkich przedmiotów, których się uczyli; na osnovie tego examinu i podług świadectw, wykładających przedmioty, i dozorców, Rada Szkolna czyni przeznaczenie, z jaką rangą każdy uczeń godzien jest być wypuszczonym do służby. Celniejsi uczniowie, którzy otrzymali rangi gtey i 10tey klasy, przeznaczani być mają szczególniej do Kancellaryi Ministra Sprawiedliwości i Rządzącego Senatu, dalsi zaś do miejsc sądowych w Guberniach, względnie do ich postępów w naukach i obyczajności. W powszechności wszyscy uczniowie, jak skarbowi, tak i o własnym koszcie, obowiązani są po ukończeniu kursu wysłużyć pod wiedzą Ministerium Sprawiedliwości lat sześć.

Liczba uczniów, szkolnych i własnokosztnych u-

ныхъ, помѣщаемыхъ въ домъ Училища, опредѣляется 150. Принимаются только потомственные дворяне. Пріемъ производится съ 1-го Мая по 1-е Юля. Вступающіе должны быть не моложе 12-ти и не старѣе 17-ти лѣтъ. Просящіе о принятіи подвергаются предварительному испытанію, сообразно возрасту ихъ. Своеконтные воспитанники вносятъ, за каждый годъ впередъ, по 1000 р. асс., съ надлежащимъ поручительствомъ въ вѣрномъ платежѣ сей суммы.

Главный и непосредственный начальникъ Училища есть Попечитель; онъ председательствуетъ въ Совѣтѣ, состоящемъ изъ Директора, Инспектора классовъ, трехъ Профессоровъ и воспитателя: четыре послѣдніе по избранію Попечителя.

По Высочайше утвержденному Штату Училища на первое трехлѣтіе, назначается на содержаніе онаго къ ежегодному отпуску изъ Государственнаго Казначейства по 156,654 р. 75 к., полагая примѣрно на 75 казенныхъ воспитанниковъ, шесть воспитателей, по одному для каждаго класса, и 15 наставниковъ, кромѣ другихъ должностныхъ лицъ.

— Въ Умани предполагается учредить Училище для Евреевъ, заведеніе, безъ сомнѣнія, весьма полезное, въ которомъ будутъ преподавать: 1. Вѣтхій Заветъ или Священное Писаніе Евреевъ, съ толкованіемъ; 2. Еврейскій языкъ по правиламъ Грамматики; 3. Русскій языкъ, также по правиламъ Грамматики; 4. Нѣмецкій языкъ, на которомъ писана большая часть сочиненій, до Евреевъ относящихся; 5. Чистописаніе на всѣхъ трехъ языкахъ; 6. Арифметику; 7. Географію. Талмудъ, сочиненный уже послѣ Рождества Христова, и который для Евреевъ есть то же, что Коранъ для Магометанъ, въ послѣдствіе дѣнные часы позволяется ученикамъ читать дома. Со временемъ, сообразно со средствами, будутъ введены еще другіе предметы. Особенное вниманіе будетъ обращено на поведеніе и прилежаніе учениковъ; въ концѣ каждой недѣли то и другое будетъ отмѣчаемо въ особой книгѣ. Нравственность особенно важна въ нынѣшнемъ состояніи Евреевъ. Училище будетъ состоять изъ трехъ классовъ, одного начальнаго и двухъ высшихъ. Кромѣ того учредится еще нижній или приготовительный классъ, въ который будутъ поступать въ теченіи курса ученики сколько нибудь знающіе, или ничего незнающіе; впрочемъ, сіе послѣднее учрежденіе можетъ быть и измѣнено, или совершенно уничтожено, смотря по надобности. Число учителей ограничивается тремя, изъ которыхъ одинъ будетъ Директоромъ Школы, если не признается нужнымъ имѣть особеннаго Директора. Для содержанія Училища потребно въ годъ 6,000 рублей, сумма очень незначительная на такое полезное дѣло; она будетъ отнускаема изъ общественныхъ Еврейскихъ доходовъ.

Общество, ходатайствовавшее объ учрежденіи Школы, составить изъ себя Коммиссію для главнаго управленія дѣлами Училища. Главный виновникъ заведенія есть Докторъ Медицины *Абрамсонъ*, Уманскій житель. Не довраствуясь пожертвованіями денежными и учебными въ пользу Еврейской Школы въ Одессѣ, и побужденіемъ къ такимъ же пожертвованіямъ Графини *Тишкевичевой* и другихъ дамъ, онъ вздумалъ открыть подобную же школу въ Умани. Должно полагать, что сія Школа, заведенная въ мѣстахъ, наиболѣе заселенныхъ Евреями, будетъ имѣть успѣхъ. Живущіе въ Россіи Евреи составляютъ четвертую часть всего ихъ племени, разбросаннаго по Земному Шару, и они болѣе находятся въ Польшѣ и въ губерніяхъ, отъ нея присоединенныхъ. Въ Одессѣ, въ послѣднія девять лѣтъ, число Еврейскихъ учениковъ увеличилось отъ 26 до 400, а Одесса лежитъ отъ Умани далеко, за степями Херсонскими. Во время Мономаха, въ XI и XII столѣтіяхъ, когда въ Европѣ Евреевъ жгли на кострахъ и рвали имъ зубы, Россія имъ покровительствовала, и теперь даетъ убѣжище. Чтобы сдѣлать пребываніе ихъ въ предѣлахъ Государства по возможности полезнымъ, Правительство печется объ улучшеніи ихъ образованія: что они способны къ оному, тому доказательствомъ служатъ *Спиноза*, *Мендельсонъ*, *Фриденбергъ* и многіе другіе. (С. П.)

Одесса, 7-го Юня.

Пароходъ *Нева* будетъ продолжать плаваніе между Одессою и Константинополемъ до Октября мѣсяца: въ послѣдній разъ отойдетъ онъ изъ Константинополя 25-го Октября. Пароходъ Императоръ *НИКОЛАЙ* исправляется, и когда будетъ готовъ, то дни отплытія его будутъ соображены съ днями отхода *Невы* такимъ образомъ, чтобы какъ изъ Одессы, такъ и изъ Константинополя было по три отправленія въ мѣсяцъ.

мѣсечныхъ въ домъ Школы, назначаясь 150. Приымаются только потомни дворяне. Приымованіе одыва сід од 1го Мая до 1го Липца. Входоуаы поынни быдѣ не мѣдси од 12ту лат, ани старси од лат 17ту. Просуаы о прыуаеіе поддая сід попрыедночезму ехаминowi, стѣсѣнне до ихъ вѣку. Власнокѣстни учениowie, вносая, за кауды рокъ з гѣры, по 1,000 руб. assyg., з налеуыта порѣка на вѣрносе оплаты тей суммы.

Глѣвнымъ и безпѣсрѣднимъ Начелникомъ Школы jest Kurator; онъ прызуде въ Радзѣ, складаяаы сід з Dyrektora, Inspektora klass, trzech Professorѣw i Dozѣrcy: cztery osiatni z wyboru Kuratora.

Podług Naryzky utwierdzonego Eтatu Szkoły na pierwsze trzy lata, назнача сід на іеу utrzymanіе corocznie wypлаааа z Podskarbstwa Państwa po 156,654 r. 75 k., kładаа wzorowie na 75 skarbowychъ uczniѣw, sześciu Dozѣrcѣw, po jednymъ do kaудey klasy, i 15 wykładajааychъ przedmioty, prócz innychъ osѣbъ obowiazkowychъ.

— W Humanii zamierzono załѣżyć Szkołę dla Żydѣw, zakładъ bezwаtpienia nader poуteczny, w którymъ бѣда wykładane: 1) Stary Testamentъ czyli Pismo święte Hebrayskie zъ wykłademъ; 2) Językъ Hebrayski podługъ prawidełъ Grammatyki; 3) Językъ Rossyyski, także podługъ prawidełъ Grammatyki; 4) Językъ Niemiecki, w którymъ wiѣksza jestъ liczba dziełъ, odnosząааychъ sід do Żydѣw; 5) Pisanіе poprawne we wszystkichъ tychъ językachъ; 6. Arytmetyka; 7. Jeografia. Talmudъ, napisany już po Narodzeniu Chrystusa, аktѣry dla Żydѣwъ jestъ tѣmъ, co Koranъ dla Mahometanѣw; w godzinachъ ppobiednichъ pozwała sід uczniomъ czyтааа w domu. Z czasemъ podługъ s්ර්zѣdkѣw, inne jeszcze бѣда zaprowadzone przedmioty. Szczegѣlniey bacznѣsзъ бѣда zwracana na sprawowanie sід i pilnoсе uczniѣw; w końcu kaудego tygodnia jedne i drugie бѣда zapisywane do osobney księgi. Obyczaynoсе na szczegѣlnieyszą zasługuje uwagę w dzisieyszymъ stanie Żydѣw. Szkoła бѣда sід składala zъ trzechъ klass, jedney początkowej i dwóchъ wyższych. Oprócz tego zaprowadzi sід jeszcze klasa niсзша czyli przygotowawcza, do ktѣrey бѣда wchodzili uczniowie cokolwiek umiejąаы, albo nie nieumiejąаы; zresztą ten ostatni zakładъ moуe byдѣ nawet odmieniony, albo zupełnie skasowany, podługъ potrzeby. Liczba nauczycieli ogranicza sід do trzechъ, zъ którychъ jeden бѣда Dyrektoremъ Szkoły, jeуeliby nie była uznana potrzeba mieаа osobnego Dyrektora. Na utrzymanіе Szkoły potrzeba na rokъ 6,000 rubli, summa cale nieznaczааа na rzeczъ takъ poуteczną, wypлааана бѣда zъ dochodѣwъ zgromadzełъ żydowskichъ.

Towarzystwo, ktѣre sід starało o zaprowadzenie Szkoły, złѣży zpomiędzy siebie Kommissyą, dla glѣwnego zarządu sprawami Szkoły. Glѣwnymъ przyczyną tego zaprowadzenia jestъ Doktor Medycyny, *Abramson*, mieszkaniec Humaniski. Nie przestającъ na ofiarachъ pieniężnychъ i pomocachъ naukowychъ na rzeczъ Szkoły Żydowskiej w Odessie, i na zachęcenіу do podobnychъ же ofiar *Hrabiny Tyszkiewiczowej* i innychъ Dam, umysliłъ onъ załѣżyćъ podobnąъ Szkołę w Humanii. Spodziewaаа sід naleуy, że та Szkoła, zaprowadzona wъ mieyscachъ, nayeуааеуы Żydami osiadłychъ, бѣда sід miała powѣdzenie pomysłne. Zamieszkali wъ Rossyi Żydzi stanowią czwartą częśćъ całego ichъ narodu, rozrzuconego po kali ziemskiej, а wiѣkszą częśćią są wъ Polsce i wъ Guberniachъ od niey przyłączyonychъ. W Odessie, wъ ostatnichъ dziewięciu latachъ, liczba uczniѣwъ Żydowskichъ powiększyła sід odъ 26 do 400. Odessa zaśъ leуy odъ Humania daleko, za stepami Chersonskimi. Za czasѣwъ Monomacha, wъ XI i XII wiekachъ, kiedy wъ Europie Żydѣwъ na stosachъ palono i zęby imъ wyrывano, Rossya dawała imъ opiekę, i teraz daje przytułekъ. Ażeby uczynić pobytъ ichъ wъ granicachъ Państwa, ile moуna, poуteczniejszymъ, Rządъ ma pieczą о ulepszeniu ichъ kształcenia: że oni do tego są zdolni, za dowѣdъ słuаа *Spinoza*, *Mendelsohn*, *Friedländer* i wielu innychъ. (P. P.)

Odessa, 7go Czerwca.

Statekъ parowy *Newa*, ciągle бѣда odbywałъ żeglугę pomiędzy Odessą a Konstantynopolemъ do miesiаа Października: ostatni razъ odeydzіe zъ Konstantynopola 25 Października. Parochodъ Cesarzъ *NIKOŁAY*, naprawia sід, i jakъ tylko бѣда gotowy, dni odplywania jego бѣда zastosowane do dni odchodzenia *Nenы*, wъ taki sposѣbъ, ażeby równie zъ Odessy, jakъ zъ Konstantynopola wychodziły po trzy razy na miesiаа.

— Пароходы *Одесса* и *ПЕТРЪ Великій*, съ Юня мѣсяца, предназначены исключительно для поддержания постоянныхъ сообщений между Одессою и Крымомъ. Каждый Четвертокъ будетъ отсюда отправленіе: *Одесса* будетъ ходить въ Евпаторію и обратно, а *ПЕТРЪ Великій* въ Ялту, Феодосію, Керчь и обратно тѣмъ же путемъ. Пароходъ *Наслѣдникъ*, недавно отправленный отсюда въ Азовское Море, назначенъ для сообщений между Керчью, Таганрогомъ и Бердянскомъ, и посредствомъ оного учредится постоянное сообщеніе между Одессою, Крымомъ и Таганрогомъ.

— Бессарабской Области, Леовскаго уѣзда, въ селеніи Вадулуй-Исаки, съ 4-го на 5-е число Мая мѣсяца шелъ сильный градъ, величиною въ орѣхъ, продолжавшійся не болѣе одного часа, но повредившій, какъ въ послѣдствіи времени оказалось, 12,487 кустовъ винограда. 21-го Мая также выпалъ сильный градъ въ селеніи Кожужной, Оргѣвскаго уѣзда, много повредившій плоды въ садахъ фруктовыхъ и виноградныхъ, и огородныя овощи. (Од. В.)

Казань, 25-го Мая.

Буря, свирѣпствовавшая 15-го числа сего мѣсяца отъ юга, а въ ночи на 16-е отъ запада, сносила крыши, а по Волгѣ, у судовъ рвала канаты, ломала якоря; оторванные суда съ необыкновенною быстротою неслись по вѣтру и теченію на другія, ломались и тонули. Вообще, какъ слышно, эта буря причинила значительный вредъ судоходству отъ затопленія многихъ судовъ.

Внизъ по Волгѣ, отъ Казани въ 15-ти верстахъ, потонуло семь судовъ, а ниже, въ 50 верстахъ, противъ села Красновидова, одно судно, всего восемь судовъ, а именно: двѣ барки, назначенныя въ С. Петербургъ съ листовничными корабельными членами до 30,000 пудовъ, отъ С. Петербургскихъ купцовъ Замяткина и Кирилова; барка Орловскаго купца Козмы Чудина; съ коммиссіонерскою кладью: муки ржаной 1,000 кулей и овса 1,000 четв.; двѣ бѣланы, одна Балахнинскаго уѣзда, деревни Желнина, крестьянина Павла Кирпичникова, а другая Дубовскаго посада купца Кириды Макарова, обвѣсены разными лѣсными издѣліями; разшива Костромской Губерніи Макарьевскаго уѣзда, деревни Деушихи, удѣльнаго крестьянина Семена Тюрина, съ 9,000 пуд. пшеницы; шитикъ Чистопольскаго мѣщанина Степана Мукосева, съ 750 четв. овса, и барка Котельничскаго купеческаго брата, Бориса Смердова, съ грузомъ ржаной муки 2,100 кулей и овса 500 четв. Всѣ эти суда слѣдовали отъ разныхъ здѣшнихъ пристаней къ городу Рыбинску. Грузъ, находившійся въ оныхъ, весь сохранивъ, исключая небольшого количества, разнесеннаго водою; однако убытки, потерянныя частными людьми, могутъ простираться до 50,000 рублей.

Того же 15-го числа Мая, въ Тетюшскомъ уѣздѣ, близъ села Кирельскаго, потонула разшива, принадлежащая Костромскаго уѣзда деревни Стрѣльниковой, торгующему крестьянину Дмитрію Шуткову; она шла въ Кострому съ собственнымъ грузомъ его: пшеницы 359, ржи 290, гороха 75 четв. и муки ржаной 100 кулей, нагруженныхъ въ Симбирской Губерніи, съ пристани села Новодѣвичьяго. Эта разшива проломилась съ правый бокъ, ударившись на носъ разшивы, принадлежащей Нижегородской Губерніи, Макарьевскаго уѣзда, села Работокъ, крестьянину Евдокиму Любимцову, которая шла съ грузомъ пшеницы отъ Самарской пристани къ городу Рыбинску. По проломѣ праваго бока въ томъ суднѣ, оно стало наливаться водою и наклоняться на правую сторону, при чемъ перекатывался туда же и хлѣбъ, который почти весь былъ насыпной. Убытокъ, отъ сего потерянныя крестьяниномъ Шутковымъ, простирается до 17,000 (Св. II.)

Кострома.

16-го Мая была у насъ ужасная буря, свирѣпствовавшая въ особенности надъ Ипатіевскимъ Монастыремъ. Съ Троицкаго Собора сорвала она двѣ главы, и, поднявъ ихъ къ верху сажень на пять, бросила одну черезъ садъ и восточную стѣну архіерейскаго дома въ рѣку Кострому на разстояніи почти полуверсты, — другую черезъ домъ же къ болверку; прочія расшатала и сдвинула съ мѣстъ свѣихъ. Нельзя себѣ представить всѣхъ ужасовъ этого свирѣпаго могущества, съ которымъ буря рвала въ мелкіе куски, особенно желѣзо, и разбрасывало ные по рѣкѣ и улицѣ, или свернувъ въ шарообразную массу, поражала и разражала ею все встречавшееся. Между прочимъ одинъ кедръ перешибло пополамъ. Въ городѣ дѣйствіе бури было слабѣе. (Св. II.)

— Parochody *Odessa* i *PIOTR WIELKI*, od Czerwca są przeznaczone szczególniej dla utrzymywania staćczney komunikacyi między Odessą a Krymem. Co czwartek będą ztąd wychodziły: *Odessa* chodzić będzie do Eupatoryi i napowrót, a *PIOTR WIELKI* do Jałty, Teodozyi, Kercza i napowrót tą drogą. Parochod *Nasłępa*, niedawno wysłany ztąd do morza Azowskiego, przeznaczony, dla komunikacyi pomiędzy Kerczem, Taganrogiem i Berdiańskiem; za jego pośrednictwem urządzi się stała komunikacya pomiędzy Odessą, Krymem i Taganrogiem.

— W Obwodzie Bessarabskim, powiecie Leowskim, wsi Wađułuj-Isaki, z 4go na 5ty Maja padał grad mocny, wielkości orzecha, który trwał nie więcej nad jedną godzinę, ale uszkodził, jak później się okazało, 12,487 krzaków winogrodowych. 21go takż wypadł grad mocny we wsi Kożużney, w powiecie Orgiejewskim, który wiele szkody zrządził w sadach fruktowych i winogrodowych, i w jarzynach ogrodowych. (G. O.)

Kazań, dnia 25 Maja.

Burza, która grassowała dnia 15go t. m. z południa, a w nocy na 16ty od zachodu, zносиła dachy, a na Wołdze, u statków rwała liny, łamała kotwice; zerwane statki z niezwyčajną bystrością leciały z wiatrem i nurtem na drugie statki, inne łamały się i tonęły. Powszechnie słyhać, że ta burza zrządziła znaczne szkody dla spławu przez zatopienie mnóstwa statków.

W dół Wołgi, 15 wiorst od Kazania, zatoneło 7 statków, a niżej, o 50 wiorst, naprzeciw wsi Krasnowidowa, jeden statek, wszystkich statków ośm, a mianowicie, dwie barki, przeznaczone do St. Petersburga z modrzewiowemi okrętowemi sztukami do 30,000 pudów, od St. Petersburgskich kupców *Zamiatkina* i *Kirytowa*; barka Orłowskiego kupca *Kozmy Czudinowa* z ładunkiem kommissyonierskim: mąki żytniej 1,000 kulow, i owsa 1,000 четв.; dwie bielany, jedna ze wsi *Żelnina*, Powiatu Bałachnińskiego, włościanina *Pawła Kirpicznikowa*, a druga z Dubowskiej posady, kupca *Cyryllego Makarowa*, obiedwie z różnemi drewnianemi wyrobami; razszywa z Kostromskiej Gubernii, *Makarjewskiego Powiatu*, wsi *Denszychy*, włościanina *Symona Tiuryna*, z 9,000 pudów pszenicy; szytik *Czystopolskiego* mieszczanina *Stefana Mukosiewa*, niosący 750 четв. owsa, i barka *Kotelniczewska* kupieckiego brata, *Borysa Smerdowa* z ładunkiem mąki żytniej 2,100 kulow, i owsa 500 четв. Wszystkie te statki szły z różnych tutejszych przystani do miasta *Rybińska*, a ładunek, który się na nich znajdował, cały uratowany, prócz niewielkiej ilości, rozniesionej wodą; straty jednakże, przez prywatne osoby poniesione, mogą dochodzić do 50,000 rubli.

Tegoż dnia, 15 Maja, w Powiecie Tetiuszkim, w bliskości wioski *Kirelska*, zatoneła razszywa, należąca do handlującego włościanina *Dymitra Szatowa*, z Powiatu Kostromskiego, wsi *Strelnikowey*; szła do Kostromy z własnym jego ładunkiem: pszenicy 359, żyta 290, grochu 75 четв. i mąki żytniej 100 kulow, nalożonych w Gubernii *Simbirskiej*, z przystani wsi *Nowodewiczja*. W Razszywie tej wyłamał się bok prawy, od uderzenia na nos razszywy, należącej do włościanina *Ewdokima Lubincowa* ze wsi *Rabotek*, powiatu *Makarjewskiego*, Gubernii *Niżehorodzkiej*; statek ten szedł z ładunkiem pszenicy z przystani *Samarskiej* do miasta *Rybińska*. Po wyłomie w prawym boku, statek zaczął nabierać wody i chylić się na prawą stronę, od czego na tenże bok zsypywać się zaczęło i zboże, które wszystkie prawie było nasypne. Szkoda, poniesiona przez włościanina *Szatowa*, dochodzi, 17,000 rubli. (P. P.)

Kostroma.

Dnia 16 Maja była u nas okropna burza, która grassowała szczególniej nad *Hypacyewskim Kłasztorem*. Z soboru *Trojeckiego* zerwała dwie kopuły i podniosły w górę na pięć sажni, rzuciła jedną przez sad i wschodnią ścianę biskupiego domu do rzeki *Kostromy*, w odległości prawie pół wiorsty, — drugą zaś przez dom także na burwałek; inne rozkotysała i z miejsc swych wyrzuciła. Niepodobna wystawić sobie wszystkich okropności tej straszliwej mocy, z jaką burza rozrywała w drobne kawałki, osobliwie żelazo i rozrzucała niektóre po rzecce i ulicy, albo zwinąwszy w kulistą masę, raziła nią i rozpraszała wszystko, co napotkała. Między innemi, cedr jeden przełamała na pół. W mieście dźwignię burzy było słabsze. (P. P.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 22-го Іюня.

Мы освѣдомляемся въ сію минуту, что Августѣйшіе Государи приняли приглашеніе Е. Величества Императора Фердинанда, для пріѣзда въ Теплицъ, во второй половинѣ Октября; равномерно и Берлинъ будетъ обрадованъ, нѣсколькими пребываніемъ Высочайшихъ Гостей, хотя сіе и наступитъ поздно осенью. Отряды корпуса гвардіи, назначенные въ Калишъ для маневровъ, соберутся сперва въ Іюль мѣсяцъ на 10 дней въ Потсдамъ, для ученья.

28-го Іюня.

Е. К. Высочество Наслѣдникъ престола, прибылъ сюда изъ Ней-Стрелица. Отправился въ Петербургъ Е. Высочество, Владѣтельный Герцогъ Нассаускій.

— Е. Величество давалъ вчера аудіенцію Барону д'Оссону, наименованному Чрезвычайнымъ Посланникомъ и Полномочнымъ Министромъ Шведскимъ при здѣшнемъ Дворѣ.

Данцигъ, 24-го Іюня.

Россійскія войска, отправляющіяся чрезъ Данцигъ въ Калишъ, усилены еще однимъ баталіономъ (называемымъ, Пруссаго Наслѣднаго Принца), такъ, что весь отрядъ будетъ составлять около 6,600 чел. Сія гвардія, которой устройство и обмундировка самыя блестящія, вступитъ на корабли въ Кронштадтъ 27-го Іюля. Высадка въ Данцигскомъ портѣ кончится въ одинъ день. (G. C.)

1-го Іюля.

Здѣсь носится слухъ, что Тайный Совѣтникъ Чоппе, Членъ Министерской Коммисіи, будетъ вскорѣ употребленъ въ Кабинетъ.

— Если чугунныя дороги, будутъ учреждены между Парижемъ и Берлиномъ: первая изъ сихъ столицъ, будетъ отъ насъ не далѣе, какъ Лейпцигъ. Нынѣ собираются складки, на учрежденіе чугунныхъ дорогъ отсюда въ Гамбургъ, Лейпцигъ и Штетинъ. Въ продолженіе одного утра, подписали акціонеры сумму 500,000 рейхсталеровъ. Если сѣи 3 дороги будутъ устроены: то Берлинъ сдѣлается центромъ Европейской торговли. (D. P.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 19-го Іюня.

Вчера, въ день Ватерлооскаго сраженія, Герцогъ Веллингтонъ по обыкновенію давалъ большой обѣдъ Штабъ-Офицерамъ, участвовавшимъ въ поминутѣ сраженія; Король также почтилъ обѣдъ своимъ присутствіемъ. Въ тотъ же день была угощаемы и гвардія; но въ трехъ кавалерійскихъ полкахъ гвардіи нашлось только 36, а въ семи пѣхотныхъ баталіонахъ 70 офицеровъ и нижнихъ чиновъ, бывшихъ подъ Ватерлоо.

— Экспедиція въ Испанію, подъ начальствомъ Полковника Эванса, снаряжается съ такимъ быстрымъ успѣхомъ, и число вербующихся столь велико, что принуждены были ограничиться пріемомъ только такихъ офицеровъ, которые уже бывали въ полѣ, и принимать только тѣхъ волонтерами, кто приводитъ съ собою двадцать человекъ рядовыхъ, или кладетъ въ Англійскій банкъ сумму, равную поручительству за такое число людей. Полагаютъ, что уже на будущей недѣлѣ отправится отсюда одинъ отрядъ въ Испанію. Говорятъ, что Генераль Чигестеръ, служившій на Пиренейскомъ полуостровѣ, будетъ командовать частію вспомогательныхъ войскъ; что уже отправлено 80,000 ружей для арміи Королевы, и что за тѣмъ послѣдуетъ еще нѣсколько тысячъ. (С. П.)

20-го Іюня.

Скорый отъѣздъ Лорда Блумфильда въ Стокгольмъ, имѣетъ связь, какъ увѣряетъ Globe, съ дипломатическими переговорами между Правительствами, Россійскимъ, Британскимъ и Шведскимъ.

23-го Іюня.

Корабельный Капитанъ Фридрихъ Грей, наименованъ первымъ приближеннымъ Секретаремъ Перваго Лорда Адмиралтейства, Лорда Авкланда.

— Капитанъ Сиръ Джонъ Россъ возвратился изъ путешествія по твердой землѣ.

— На дняхъ прибылъ сюда изъ Парижа Г. Марекъ съ порученіями отъ Французскаго Морскаго Министра Адмирала Дюперре, для познанія порядка Англійскаго морскаго управленія.

— Здѣшнія и Ирландскія газеты сообщаютъ за несомнительное, что вскорѣ будетъ представленъ Парламенту билль преобразованія городскихъ сословій въ Ирландіи, на тѣхъ же самыхъ основаніяхъ, какія къ подобному преобразованію и въ Англіи недавно приняты.

— Лордъ Вилліамъ Россель, наименованъ Послан-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, dnia 22 Czerwca.

Dowiadujemy się w tej chwili, że Najjaśniejsi Monarchowie przyjęli zaproszenie Najjaśniejszego Cesarza Ferdynanda na zjazd do Cieplic, który w drugiej połowie Października nastąpi; Berlin będzie również cieszył się kilkodziowym pobytom Najjaśniejszych Gości, chociaż ten dopiero w późnej jesieni nastąpi. Oddziały korpusu gwardyi, przeznaczone na rewię do Kalisza, zbiorą się pierwey w miesiacu Lipcu dla wspólnych ćwiczeń na dni 10 do Potsdamu.

Dnia 28.

J. K. Wysokość Królewic Następca Tronu, przybył tu z Neu-Strelitz. Wyjechał do Petersburga, Jego Wysokość Panujący Xiążę Nassauski.

— Król Jegomość udzielił dnia wczorayszego posłuchanie wstępne, Baronowi d'Ohsson, mianowanemu nadzwyczajnym Posłem i pełnomocnym Ministrem Szwedzkim, przy tutejszym Dworze.

Gdańsk, dnia 24 Czerwca.

Woyska Rossyyskie, które przez Gdańsk udadzą się do Kalisza, pomnożone zostały jednym jeszcze bataljonem (nazwanym Następcy Tronu Pruskiego), tak, iż cały oddział wynosić będzie około 6,600 ludzi. Ta gwardya, której organizacya i umundurowanie są najświetniejsze, wsiądzie w Kronsztadzie na okręty 27go Lipca. Wylądowanie w porcie Gdańskim w jednym dniu nastąpi. (G. C.)

Dnia 1go Lipca.

Rozchodzi się tu pogłoska, że Tajny Radca Tschoppe, Członek Komisyi Ministeryalney, użytym ma byđz wkrótce w Gabinecie.

— Jeżeli koleje żelazne będą zaprowadzone w przeszerzeni między Paryżem a Berlinem, pierwsza z tych stolic nie będzie na przyszłość bardziey odległą od nas, jak dzisiaj Lipsk. Teraz zbierają się składki na założenie kolei żelaznych ztąd do Hamburga, do Lipska i do Szczecina. W ciągu jednego poranku zapisali się akcyonaryusze z sumą 500,000 talarów. Jeżeli te 3 drogi żelazne przyyda do skutku, Berlin stanie się śródkowym punktem handlu europejskiego. (Dz. P.)

WIELKA BRITANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 19 Czerwca.

Wczora, jako w rocznicę bitwy pod Waterloo, Xiążę Wellington, podług zwyczaju, dawał wielki obiad dla Sztab-Oficerów, którzy się w bitwie tej znajdowali. Król także udarował obiad ten swoją obecnością. Tegoż dnia była uczta dla Gwardyi; ale w trzech półkach jazdy Gwardyi znalazło się tylko 36, a w 7miu pierwszych batalionach 70 Oficerów i niższych rang, którzy byli pod Waterloo.

— Wyprawa do Hiszpanii pod dowództwem Półkownika Evansa, z takim gotuje się pośpiechem, i liczba zaciągających się tak wielka, że musiano przestać na przyjmowaniu takich tylko oficerów, którzy byli już w kampaniach, i przyjmować takich tylko ochotników, którzy przywodzą z sobą dwadzieścia szeregowych, albo kładą na Banku Angielskim sumę, wyrównyującą poręce za taką liczbę ludzi. Tak rozumieją, że w przyszłym tygodniu wyruszy ztąd jeden oddział do Hiszpanii. Mówią, że Jenerał Chichester, który służył już na półwyspie Pireneyskim, będzie dowodził częścią woysk posilkowych; że wysłano już 80,000 karabinów dla woysk Królowey; i że za temi poydzie jeszcze kilka tysięcy. (P. P.)

Dnia 20.

Śpieszny wyjazd Lorda Blumfield do Sztokholmu, odnosi się, jak Globe zapewnia, do układów dyplomatycznych między Rządami Rosyi, Anglii i Szwecyi.

Dnia 23.

Kapitan okrętowy Fryderyk Grey, został mianowany Sekretarzem przybocznym pierwszego Lorda admiralicyi Lorda Auckland.

— Kapitan Sir John Ross, wrócił z podróży swojej po stałym lądzie.

— W tych dniach przybył tu z Paryża P. Marec w zleceniach Francuzkiego Ministra marynarki, Admirała Duperré, dla obeznania się z tokiem Angielskiej Administracyi morskiej.

— Gazety tutejsze i gazety Irlandzkie donoszą za rzecz nieulegającą żadney wątpliwości, że wkrótce będzie przedstawiony Parlamentowi bil reformy korporacyi municypalnych w Irlandyi, oparty na takich samych zasadach, jakie do podobney reformy w Anglii, właśnie co przyjęto.

— Lord William Russel, został mianowany Posłem

никомъ въ Брюссель, Сиръ Р. Адаиръ въ Берлинъ, а Г-нъ Ше въ Штутгардъ (G. C.)

Г Е Р М А Н І Я.

Аугсбургъ, 23-го Юня.

Сегодняшняя *Всеобщая Газета*, содержитъ слѣдующія новости изъ Силезіи: „Мы здѣсь имѣемъ точное извѣстіе, что Е. Величество, 31-го Августа прибудетъ въ Лигницъ. 1-го и 2-го Сентября, онъ сдѣлаетъ смотръ 5-му корпусу Арміи, близъ сего города; 3 числа, Король отправится въ Калишъ; 3-го и 5-го Сентября осматривать 6 корпусъ войска; 6-го числа онъ оттуда поѣдетъ въ Конрадсвальдау около Швейдница, 6 и 7 числа будутъ большіе маневры обоихъ корпусовъ, 9-го ч. Е. Величество намѣренъ прибыть въ Бреславль а 10-го числа отправится въ Калишъ.“

— Вчерашній номеръ сей же газеты, заключаетъ извѣстіе изъ Галиціи, что съѣздъ Императора Фердинанда съ прочими Августѣйшими Монархами, при Лембергѣ не будетъ, но что оный тотчасъ по окончаніи при Калишѣ военныхъ маневровъ, послѣдуетъ въ Богеміи.

— Число Прусскаго войска, долженствующее прибыть въ Калишъ, будетъ состоять изъ 20,000. Военные маневры начнутся въ срединѣ Августа.

26-го Юня.

Всеобщая газета уведомляетъ, что съѣздъ Государей въ Теплицъ послѣдуетъ 27-го Сентября.

Гамбургъ, 27-го Юня.

Здѣшній Корреспондентъ, содержитъ слѣдующее письмо съ Россійской границы: „По новѣйшимъ извѣстіямъ изъ Риги, въ Москвѣ происходили новыя сужденія о соединеніи Двины съ Днѣпромъ, и учиненіи ихъ судоходными. Сіе предположеніе, будтобы почитаютъ предпріятіемъ исполнимымъ, которое итѣгда изумитъ свѣтъ и доставитъ явныя выгоды половинѣ Европы. Когда же еще и по Дунаю будутъ ходить пароходы, то торговля еще болѣе возвысится; и вообще торговые пути, въ Остиндію опять обратятся къ востоку. Сверхъ сего если огромная паровая дорога въ Австрійской Имперіи (въ Галицію) сдѣлается новою пружиною торговли восточной Европы: тогда можно надѣяться чрезвычайнаго сообщенія Европы съ Азією и быстрыхъ успѣховъ образованности сей послѣдней. Такъ же слышно о намѣреніи соединить Волгу съ южною Россією, только не извѣстно, помощію ли каналовъ, или чугунною дорогою.“ (D. P.)

Франкфуртъ, 23-го Юня.

Въ Майнцѣ обнародовано, что вывозимые товары будутъ подвергнуты строгому досмотру. Всякій отправляющій товары, объявленные въ вольномъ портѣ, для высылки за границу державъ, принадлежащихъ къ таможенному союзу, обязанъ представить залогъ, пока не докажетъ офиціальными свидѣтельствами, что они дѣйствительно вывезены за границу.

— Императорско-Россійскій Гофъ-Маршалъ, Графъ Потоцкій, прибылъ сюда изъ С. Петербурга.

— По письмамъ, полученнымъ изъ Карlsruhe, кажется, что во время балатировки во Второй Палатѣ, проекта закона, о приступленіи къ таможенному Германскому союзу, большинство, крайней мѣрѣ, 8 шарами будетъ на сторонѣ проекта.

— Французскіе журналы, по поводу того, что посредничество, не принято, единогласно заключаютъ, что Г-нъ Моле, который въ Апрѣлѣ приглашаемъ былъ къ составленію новаго Кабинета, вѣроятно и нынѣ получить сіе порученіе. Сіе обстоятельство, совокупно съ усиливающимися затрудненіями Апрѣлскаго процесса, даетъ поводъ къ слухамъ о распушеніи Министровъ, и о вступленіи Г-на Моле въ новый Кабинетъ.

— Равномѣрно не прекращается слухъ, что Король Людовигъ предпринимаетъ отказаться отъ союза съ Англією и склоняется къ Сѣвернымъ Державамъ. Маршала Мезона и Г. Моле выставляютъ благоприятствующими сей новой системѣ, которая причинитъ непремѣнное преобразованіе Министерства, и при томъ тотчасъ по закрытіи Палаты нынѣшняго засѣданія. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 20-го Юня.

Избранный въ Вервенѣ на мѣсто Генерала Себастьяна Г. Коинеттъ, принадлежитъ къ оппозиціи.

— Съ нѣкотораго времени, говорятъ здѣсь о новомъ родѣ пшеницы, вырастающей и поспѣвающей въ продолженіи 70 дней. Въ Сѣверныхъ Департаментахъ, будто бы уже дѣлали опыты надъ симъ родомъ хлѣба, которые если будутъ удачны, то жатва пше-

Н І Е М С К У.

Ауспургъ, дня 23 Сzerwca.

Дзisiejша *Газета Powszechna* zawiera następujące doniesienia ze Szlązka: „Mamy tu pewną wiadomość, że Najjaśniejszy Król przybędzie dnia 31 Sierpnia do Lignicy. W dniu 1 i 2 gism Września odbędzie przegląd 5go korpusu armii w bliskości tego miasta; dnia 3go uda się Najjaśniejszy Pan do Kalisza; obejrzy w dniu 3 i 5 Września 6ty korpus woyska; uda się ztamtąd dnia 6go do Konradswaldau około Swidnicy, gdzie dnia 6 i 7 odbęda się wielkie popisy obudwóch korpusow. W dniu 9tym Najjaśniejszy Król ma przybyć do Wrocławia i uda się dnia 10go do Kalisza.“

— Wczorajszy numer tejże gazety, zawiera doniesienie z Galicyi, że zjazd Najjaśniejszego Cesarza Ferdynanda z innymi NN. Monarchami, nie nastąpi pod Lwowem, ale w Czechach, zaraz po skończonych popisach wojennych pod Kaliszem.

— Liczbę woyska Pruskiego, które przybyć ma pod Kalisz, podają na 20,000. Popisy wojenne rozpoczną się w połowie Sierpnia.

Dnia 26.

Газета Powszechna zawiera: „Zjazd Monarchów w Cieplicach nastąpić ma w dniu 27 Września.“

Hamburg, dnia 27 Czerwca.

Tutejszy *Korrespondent* zawiera następujący list, pisany znad granicy Rosyyskiej: „Według naynowszych wiadomości z Rygi, naradzano się w Moskwie nowo o połączeniu Dźwiny z Dnieprem i o uczynieniu ich żeglownymi. Wniosek ten miano uznać za przedsięwzięcie, które kiedyś, jako olbrzymie, świat zadziwi, i wywrze widoczny wpływ na połowę Europy. Gdy już teraz i na Dunaju iść będą statki parowe, a przeto handel bardziey będzie ożywiony, i w ogólności drogi handlowe do Indyj Wschodnich, znowu mają być na wschód skierowane; gdy, oprócz tego, olbrzymia kolej parowa w Cesarstwie Austriackim (do Galicyi), będzie nową dźwignią handlu wschodniej Europy; przeto możemy się spodziewać nadzwyczajnego powiększenia komunikacyi Europy z Azyą, i rychkich postępów w cywilizacyi tej ostatniej. Słychać także o projekcie połączenia Wołgi z południową Rosyją, nie wiadomo czy za pomocą kanałów, czy przez kolej żelazną.“ (Dz. P.)

Frankfort, dnia 23 Czerwca.

W Moguncyi ogłoszono urządzenie, że wychodzące towary, ściśle kontrolli poddane zostaną. Każdy kto wysyła towary, zadeklerowane w porcie wolnym do przesyłki, za granicę krajów do Związku celnego należących, jest obowiązany złożyć kaucyą na tak długo, dopóki urzędowemi nie dowiedzie świadectwami, że przeszedł za obręb graniczny.

— Cesarско-Rosyyski Marszałek Dworu, Hrabia Potocki, przybył tu z Petersburga.

— Według listów odebranych z Karlsruhe, zdaje się, że przy głosowaniu w Izbie drugiej nad projektem do prawa o przystąpieniu do celnego związku Niemieckiego, większość przynajmniej 8 kresiek, będzie za projektem.

— Dzienniki francuzkie z powodu, że zasada nie interwencyi przemogła, wnoszą zgodnie, że P. Moles, który w Kwietniu był wzywany do utworzenia nowego gabinetu, i teraz zapewne odbierze toż samo polecenie. Okoliczność ta, łącznie ze wzmagającymi się trudnościami procesu kwietniowego, daje powód do pogłosek o przesileniu Ministeryalnem i o weysciu P. Molé do nowego gabinetu.

— Również nie ustają wieści, że Król Ludwik zamysła o zrzeczeniu się przymierza z Anglią, a zbliżeniu się do Mocarstw północnych. Wymieniają Marszałka Maison i P. Molé, jako przychylnych temu nowemu systematowi, który pociągnąłby za sobą konieczną zmianę Ministeryum, a to zaraz po zamknięciu teraźniejszego Izby posiedzenia. (G. C.)

Ф Р А Н Ц Я.

Парижъ, дня 20 Czerwca.

Обраны в Vervins на мѣсце Jenerała Себастьяна Р. Коинеттъ, налѣжы до оппозицыи.

— Од неjakiego часу мовіа ту о новым родзайу пшеницы, котра в ciągu дни 70 wzrasta i doryzewa. W departamentach północnych miano już robić doświadczenia z tym gatunkiem zboża, które jeżeli się powiedą, zbiór pszenicy we Francyi trzy razy do roku

ницы во Франціи могла бы быть собираема три раза въ годъ.

— Изъ Бильбао увѣдомляютъ, что орудія о выгрузкѣ которыхъ было извѣщено, не были съ Англійскаго корабля, но съ Испанскаго парохода, *Reina-Gubernadora*. Однако жъ артиллеристы, дѣйствующие сими орудіями, суть Британцы.

— По письмамъ изъ Голландіи, собирается тамъ много Французскихъ Легитимистовъ, съ тѣмъ, чтобы пробраться въ Испанію и вступить въ службу *Донъ-Карлоса*.

— Здѣсь сказываютъ о путешествіи Короля въ Бретань, однако не назначаютъ времени, когда сѣе послѣдуетъ.

— Въмѣсто раненнаго Генерала *Сумалакаррегеи* будто бы принялъ начальство надъ Карлистскою арміею, Генераль *Эрасо*. По словамъ нѣкоторыхъ журналовъ, Карлистскій Командиръ, получилъ сію рану въ сраженіи за 4 мили отъ Витторіи. Войскомъ Королевы командовалъ тогда *Ириарте*.

— Приказомъ, изданнымъ въ Нампелунѣ 1-го Іюня, Генераль *Вальдецъ* наказалъ дивизію своего войска за то, что она допустила себя разсѣять непріятелю бывшему гораздо въ меньшемъ числѣ. Полки, составляющіе сію дивизію, будутъ лишены штандартовъ до того времени, пока новыми подвигами мужества и храбрости не исправятъ сей вины; въ продолженіи сего они также не будутъ получать ни водки, ни вина.

21-го Іюня.

Вчера умеръ Генераль-Лейтенантъ, Перъ Франціи, Графъ *Бонради де-Ст. Сюльписъ*.

— Изъ Байонны увѣдомляютъ отъ 16-го с. м., что *Вальдецъ* совокупно съ подкрѣпленіями, доставленными *Эспартеромъ*, имѣетъ при себѣ въ Витторіи 22,000 войска. Изъ Ст. Себастьяна и Сантандера, 13 числа послано подкрѣпленіе въ Бильбао.

— Сказываютъ, что отъѣздъ Адмирала *Риньи* въ отпускъ, есть только предлогомъ; онъ имѣетъ секретныя порученія отъ Правительства, съ которыми, безъ сомнѣнія, отправится въ Тулонъ.

— Французское Правительство опредѣлило въ награду 100,000 фр. тому, кто изъ Французскихъ или иностранныхъ мореходцевъ, возвратитъ въ Францію часть или цѣлый гарнизонъ корветы *Лиллоазъ*, отправленной подъ командою Капитана *Блессовилла* для новыхъ открытій на водахъ Исландіи и Гренландіи. Съ 1833 года о сей экспедиціи не получено ни малѣйшаго извѣстія.

22-го Іюня.

Мониторъ, вчерашняго числа помѣщаетъ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Байонны: „19 ч. въ 9 часовъ утра, крѣпость Бильбао еще защищалась, а пальба Карлистовъ постепенно ослабѣвала. Сказываютъ, что *Вальдецъ* идетъ въ защиту сему городу.“

— Изъ Ст. Жанъ де Луцъ сообщаютъ отъ 15-го ч., что оттуда отплылъ Французскій флотъ въ Ст. Себастьянъ, на коемъ находится 1,000 чел., назначенныхъ въ подкрѣпленіе гарнизона въ Бильбао.

— Маршалъ *Клозель* предложилъ учредить въ Алжирѣ банкъ, коего главная цѣль будетъ вспомоствовать тамошнимъ колонистамъ. Знатнѣйшіе купцы въ Марсели подписались, на составленіе 2-хъ милліоновъ фр. для подкрѣпленія сего банка.

23-го Іюня.

Въ вчерашнемъ законодательномъ засѣданіи Палаты Перовъ, приняты слѣдующіе проекты: 1) О улучшеніи сплава по рѣкамъ; 2) О прибавкѣ къ прошлогоднему бюджету; 3) О устройствѣ кладовой для запрещенныхъ товаровъ. Сія же Палата обратившись въ судилище совершила 24-е судебное засѣданіе, въ которомъ ничего особеннаго не произошло.

— Частное письмо, полученное сегодня съ Испанской границы, сообщаетъ, что *Вальдецъ* 17-го числа пошелъ съ 15,000 изъ Витторіи въ Бильбао. Журналы, издаваемые въ Бордо, подтверждаютъ важное происшествіе о ранѣ, полученной Генераломъ *Сумалакаррегеи*, присовокупляя, что сѣе приключилось 18-го числа.

— Слышно, что всѣ Офицеры дѣйствующей арміи, которые во время наступающихъ генеральныхъ маневровъ не явятся въ свои корпуса, будутъ обойдены при производствѣ.

— *Journal des Débats* помѣщаетъ слѣдующее изъ журнала *Toulonnais*: „Сказываютъ, что эскадру, назначенную къ Испанскимъ берегамъ, будутъ составлять: линійные корабли: *Сципионъ*, *Тритонъ* и *Несторъ*; корветы: *Фортуна*, *Дюранъ*, *Несторъ*, *Финистерре*, *Лампроа*; фрегатъ *Ифигенія* и нѣсколько бриговъ. Кто будетъ командовать сею эскадрою, еще не извѣстно.

będzie mógł być skuteczniany.

— Z Bilbao donoszą, że armaty, o których wyładowaniu na ląd donoszono, nie były z angielskiego okrętu, ale ze statku parowego hiszpańskiego, *Reina-Gubernadora*. Artyllerzyści wszakże, temi działami kierujący, są Anglicy.

— Według listów z Hollandyi, przybywa tam wiele Legitymistów francuzkich, w zamiarze dostania się do Hiszpanii, do służby *Don Carlosa*.

— Mówią tu o podróży Króla do Bretanii, nie naznaczają jednak czasu, w którym to ma nastąpić.

— Na miejsce ranionego Jenerała *Zumala-Carreguy*, miał objąć dowództwo nad wojskiem Karolistów Jenerał *Eraso*. Według niektórych gazet, wódz Karolistowski odniósł tę ranę w bitwie o 4 mile od Vittorii. Wojskiem Królowey dowodził wtenczas Jenerał *Iriarte*.

— Przez rozkaz dzienny, datowany w Pampelonie 1 Czerwca, ukarał Jenerał *Valdez* dywizyą swojego wojska za to, że daleko mniejszey liczbie nieprzyjaciół rozproszyć się dała. Półki, składające tę dywizyą, będą pozbawione sztandarów póty, póki nowemi dowodami mężstwa i waleczności błędu tego nie zagładzą; przez ten czas nie będą także otrzymywać, ani wódki, ani wina.

Dnia 21.

Jenerał - Porucznik, Hr. *Bonradi de St. Sulpice*, Par Francyi, umarł dnia wczorayszego.

— Donoszą z Bayonny pod dniem 16 b. m., że *Valdez* ma przy sobie 22,000 wojska w Vittorii, łącznie z posiłkami, które przyprowadził *Espartero*. Z St. Sebastian i Santander, wysłano dnia 13 pomoc do Bilbao.

— Mówią, że wyjazd Admirała *Rigny* za urlopem jest pozorny tylko; ma on tajemne od Rządu zlecenie, z któremi bezwątpienia uda się do Tulonu.

— Rząd Francuzki wyznaczył 100,000 fr. nagrody dla każdego z marynarzy francuzkich lub zagranicznych, którzyby przywiozł z powrotem do Francyi część lub całą załogę korwety *Lilloise*, wysłanej pod Kapitanem *Blessoville* dla nowych odkryć na wodach Islandyi i Grenlandyi. Od roku 1833 nie miano najmniejszey o tej wyprawie wiadomości.

Dnia 22.

Monitor umieścił następującą, daty wczorayszey depeszę telegraficzną z Bayonny: „Dnia 19 o godzinie 9tej rano, bronilo się jeszcze Bilbao, a strzelanie Karolistów wolniało stopniowo. Mówiono, że *Valdez* spieszy na odsiecz temu miastu.“

— Piszą z St. Jean de Luz pod dniem 15, że wypłynęła ztamtąd flotylla francuzka do St. Sebastian, zabrawszy na swój pokład 1,000 ludzi, przeznaczonych na wzmocnienie załogi w Bilbao.

— Marszałek *Clauzel* podał plan założenia banku w Algierze, którego głównym celem będzie udzielanie wsparcia tamtejszym osadnikom. Znakomitsi kupcy w Marsylii podpisali się, że złożą 2 miliony franków, na wsparcie tego banku.

Dnia 23.

Na wczorayszém prawodawczém posiedzeniu Izby Parów, przyjęto następujące projekta do prawa: 1) O polepszeniu spławu na rzekach. 2) Względem dodatków do przeszłorocznego budżetu. 3) O urządzeniu miejsca składowego dla zakazanych towarów. Taż Izba, zamieniwszy się potem w sąd, odbyła 24-te posiedzenie sądowe, na którym nic ważnego nie zaszło.

— List prywatny odebrany, dnia dzisiejszego od granicy hiszpańskiej, donosi, że *Valdez* dopiero dnia 17 wyruszył w 15,000 z Vittorii ku Bilbao. Gazety, wychodzące w Bordeaux, potwierdzają ważny wypadek o ranieniu Jenerała *Zumala-Carreguy*, z nadmienieniem, że się to stało dnia 18go.

— Słychać, że wszyscy Oficerowie wojska czynnego, którzyby się podczas naybliższego popisu jeneralnego przy swoich korpusach nie znajdowali, będą pominięni przy wydarzonych na wyższe stopnie promocyach.

— *Journal des Débats* donosi, co następuje, z dziennika *Toulonnais*: „Mówią, że eskadrę, przeznaczoną do brzegów hiszpańskich, składać będą: okręty liniowe, *Scipion*, *Triton* i *Nestor*; korwety: *Fortune*, *Durante*, *Nestor*, *Finisterre* i *Lamprois*, fregata *Iphigénie* i kilka brygów. Kto będzie tą eskadrą dowodził, jeszcze nie wiadomo.

24-го Іюня.

Объявленное на сегодняшний день заседание Суда Перовъ, по словамъ *Монитера*, отсрочено по болѣзни Президента Г. *Паскье*. Прочіе же журналы уверяютъ, что сопротивление обвиненныхъ явиться предъ Судъ, и происшедшія отъ сего неприятности, причиною сей отсрочки.

— *Донъ-Карлосъ* 10-го ч. въ полдень вступилъ въ Бергару, гдѣ и салютованъ выстрѣлами изъ двухъ пушекъ, оставленныхъ Кристиносами въ городѣ.

25-го Іюня.

Напечатанная въ *Монитерѣ* телеграфическая депеша, отъ 24-го ч. изъ Байонны сообщаетъ: „До 21 ч. вечеромъ Бильбао еще поддерживалась. Генералы *Латре* и *Эспартеро*, въ 5-ть часовъ вечера прибыли въ Португалетте съ 5,000 чел., а на разсвѣтѣ они были намѣрены, ввезти военные снаряды въ городъ. Говорятъ, что *Ириарте* двинулся съ 6,000, а *Вальдецъ* съ 18-ю баталіонами къ Дуранго.“

— *Nouvelle Minerve* утверждаетъ, что Испанія вовсе не требовала посредничества; она только спрашивала, можетъ ли она, въ случаѣ необходимости, полагаться на дѣйствительную помощь Англіи и Франціи. (G. C.)

— Посланные Британскій и Прусскій, и Уполномоченный въ Россійскихъ дѣлахъ, были вчера въ Невилли принимаемы Королемъ.

— Вчера въ полдень, собирався въ Тюльеріи Министерскій Совѣтъ, подъ предсѣдательствомъ Короля.

— Одна здѣшняя газета извѣщаетъ, что Лордъ *Гранвилъ*, нѣсколько дней частыя имѣетъ совѣщанія съ Гг. *Дюперре* и *Броли*. Дѣло идетъ только о томъ, дабы отправить къ Испанскимъ берегамъ Англіиско-Французскій флотъ, крейсировать по Океану и Средиземному морю. Оба флота будутъ состоятъ изъ легкихъ кораблей, дабы удобнѣе можно было преслѣдовать доставляющихъ людей и военные снаряды для *Донъ-Карлоса*.

26-го Іюня.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, Просвѣщенія и Морскій, имѣли вчера совѣщаніе съ Княземъ *Броли* въ Министерствѣ Иностранныхъ Дѣлъ.

— Многіе журналы упоминаютъ, что Г-нъ *Гизо*, женится на одной вдовѣ, имѣющей полтора милліона состоянія; догадываются что сія вдова, есть Баронесса *Стаэль*. (A.P.S.Z.)

— Вчера происходили совѣщанія Посланиковъ Иностранныхъ Державъ, принадлежащихъ къ четвертому Союзу; и равно между Поверенными въ Россійскихъ и Австрійскихъ дѣлахъ.

— *Journal de Paris* сообщаетъ: „Депеша по телеграфу изъ Байонны отъ 24-го ч. с. м. подтверждаетъ сообщенное вчера извѣстіе о прибытіи Генераловъ *Латре* и *Ириарте* съ 8,000 ч. въ Португалетте, и Генерала *Вальдеца* въ Зорнозу съ 19-ю баталіонами. Все кажется предвѣщаетъ, что Карлисты 22-го числа сняли осаду Бильбао.“ Зорноза, большая деревня, на двѣ мили пути отъ Бильбао, по тракту изъ Витторіи.

27-го Іюня.

Сегодня въ 1½ часа Правительство получило слѣдующую телеграфическую депешу, которую вѣрно прибить на биржѣ: „Изъ Байонны 27-го Іюня. *Сумалакаррегеви* умеръ 25-го числа въ 11 часовъ передъ полуднемъ, отъ полученной раны.“ Замѣчательно, что въ сей депешѣ ничего не упомянуто о Бильбао. Сказывали на биржѣ, по сему поводу, что Правительство объявило только часть полученной депешы; нѣкоторые даже заключали, о взятіи сей крѣпости Карлистами.

— Уверяютъ, что извѣстный Французскій Генералъ *Донадзе*, находится при *Донъ-Карлосѣ* въ Бискай. (G. C.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

18-го Іюня.

Кажется, что напоследокъ наступило уже время, въ которомъ Швейцарія вступить въ прежнія дружественныя связи съ Германскими Державами, и что прекратятся наконецъ недоразумѣнія, въ какія она увлечена неблагоприятными поступками одной партіи, съ нынѣшними Государствами. Предсѣдательствующій Кантонъ, недавно сообщилъ нѣкоторымъ Германскимъ Дворами мнѣніе, въ которомъ онъ избрываетъ безпристрастно ослабленныхъ сборища въ Штейнгельцѣ, и при томъ уверяетъ, въ строгое соблюденіе народныхъ правъ. Въ слѣдствіе подобнаго поступка со стороны Главнаго Кантона, который въ томъ только можно упрекнуть, по чему онъ, заблаговременно не сдѣлалъ сего шага, въ будущемъ мѣсяцѣ, всѣ Посланные иностранныхъ Державъ отправятся въ Бернъ, дабы присутствовать при открытіи Сейма. Равнообразно должно ожи-

Дня 24.

Заповѣдзіане на dzisiaj posiedzenie sądu Parów, zostało odwołane, jak *Monitor* wyraża, dla słabości Prezesa P. *Pasquier*. Inne dzienniki zapewniają, że opór oskarżonych w stawianiu przed sądem i zasądzenie nieprzyjemności, są przyczyną tej przerwy.

— *Don Carlos* wszedł dnia 10 o południu do Bergary, gdzie był przyjęty salwami artylleryi z dwóch armat, które Krystyniści zostawili w mieście.

Дня 25.

Umieszczona w *Monitorze* depesza telegraficzna, pod datą 24 z Bayonny, donosi: „Do dnia 21 wieczorem trzymało się jeszcze Bilbao. Jenerałowie *Latre* i *Espartero* przybyli o godzinie 5tej wieczorem do Portugalette w 5,000 ludzi, a ze świtem dnia mieli wprowadzić amunicją do miasta. Zapewniają, że *Iriarte* postępował w 6,000, a *Valdez* w 18 batalionów ku Duranho.“

— *Nouvelle Minerve* zapewnia, że Hiszpania nie żądała wcale interwencji; zapytywała tylko, czyli w razie potrzeby może liczyć na czynną pomoc Anglii i Francyi. (G. C.)

— Posłowie Angielski i Pruski, oraz Sprawujący interesy Rosyjskie, byli wczora przez Króla w Neuilly przyjmowani.

— Wczora o południu zgromadzała się w Tuilleryach Rada Ministrów pod prezydencją Króla.

— Jedna z tutejszych gazet donosi, że Lord *Granville* od kilku dni miewa częste narady z PP. *Duperré* i *Broglie*. Idzie o wysłanie floty Angielsko-Francuzkiej do brzegów hiszpańskich, ażeby na Oceanie i morzu Szródziemném krążyła. Obie floty mają być z lekkich statków, dla łatwiejszego ścigania wiozących ludzi i amunicją dla *Don Carlosa*.

Дня 26.

Ministrowie Spraw wewnętrznych, oświecenia i marynarki, mieli wczora naradę z Xięciem *Broglie* w Ministerjum stosunków zewnętrznych.

— Różne gazety namieniają, że P. *Guizot* ma się ożenić z pewną wdową, mającą półtora miliona majątku; domyślają się, że tą wdową jest Baronowa *Staël*. (A.P.S.Z.)

— Dnia wczorayszego naradzali się Posłowie Mocarstw, należących do poczwórnego Przymierza; podobnie Pełnomocnicy Rosyi i Austrii.

— *Journal de Paris* donosi: „Depesza telegraficzna z Bayonny dnia 24 b. m. potwierdza udzieloną dnia wczorayszego wiadomość o przybyciu Jenerałów *Latre* i *Iriarte* w 8,000 ludzi do Portugalette, a Jenerała *Valdez* w 19 batalionów. Wszystko zdaje się zapowiadać, że Karoliści odstąpili dnia 22 od oblężenia Bilbao.“ Zornoza jest wielka wioska o 2 lieu drogi do Bilbao, na trakcie z Vittorii.

Дня 27.

Rząd otrzymał dziś o pół do wtórej następującą depeszę telegraficzną, którą na giełdzie przybić kazano. „Z Bayonny dnia 27 Czerwca. *Zumala-Carreguy* umarł dnia 25 Czerwca o godzinie 11tej przed południem z odniesionej rany.“ Godną uwagi jest rzeczą, że w tej depeszy nie masz żadney wzmianki o Bilbao. Na giełdzie mówiono z tego powodu, że Rząd ogłosił tylko część otrzymaney depeszy; nawet wnosili niektórzy o zdobyciu tej twierdzy przez Karolistów.

— Zapewniają, że znajomy francuzki Jenerał *Donadieu*, znajduje się przy *Don Carlosie* w Biskai. (G. C.)

SZWAJCARYA.

Дня 18го Czerwca.

Zdaje się, że nadszedł już nareszcie czas, w którym weydzie Szwajcarya w dawne przyjacielskie stosunki z Niemieckimi krajami, i że ustaną nareszcie nieporozumienia, do jakich przez nieroztropne sprawowanie się pewnego stronnictwa z obcemi Mocarstwami wplątana została. Vorort, (Kanton prezydujący), przesłał niedawno niektórym Dworom Niemieckim oświadczenie, w którym ocenia, jak zasługują, osławione schadzki w Steinhoelzli, daje oraz zapewnienie ścisłego zachowania praw narodów. W skutek podobnego postąpienia ze strony Vorortu, któremu to tylko możnaby zarzucić, dla czego wcześniej tego kroku nie uczynił, już w przyszłym miesiącu udadzą się wszyscy Posłowie Mocarstw zagranicznych do Berny i na otwarciu Seymu znajdować się będą. Trzeba się również spodziewać, że użyte dotychczas ze strony Rządów Niemieckich środki ograniczające osobiste związki, będą także cofnięte, co

дать, что употребленные донынѣ средства со стороны Нѣмецкихъ Правительствъ къ прекращенію личныхъ сообщений, будутъ отменены, и сіе для Швейцарскихъ мастеровыхъ, весьма желательно: ибо во многихъ мѣстахъ чувствуемъ быть болѣе и болѣе недостатокъ въ работникахъ. (G. C.)

Бельгія.
Брюссель, 21-го Іюня.

Журналы наши увѣряютъ, что для *Донз-Карлоса* набираютъ охотниковъ въ Бельгіи; но сіе требуетъ подтвержденія. *Journal Belge* уведомляетъ отъ 12-го Іюня изъ Амстердама: „Всѣ здѣшніе портные поспѣшаютъ окончить мундиры для войска *Донз-Карлоса*. Купеческій домъ *Gone* и Комп. взялся вооружить и снабдить всѣмъ потребнымъ 20,000 чел. назначенныхъ въ подкрѣпленіе отрядовъ *Сумалакарреви*. Баварцы, Баденцы и Саксонцы, ежедневно по 10 и по 20 чел. идутъ чрезъ Нимегъ внутрь Государства. Никому изъ здѣшнихъ туземцевъ нельзя вступать въ службу. Изъ всего можно заключать, что первый отрядъ войска, назначенныхъ для сей экспедиціи, отправится въ путь до 15 ч. с. м.

24-го Іюня.

Обнародовано Королевское постановленіе, о собраніи военныхъ резервовъ, или земскаго ополченія разныхъ областей. *Courrier Belge* увѣряетъ, что приняты средства, усилить войско, стоящее въ лагерь при сѣверной границѣ.

26-го Іюня.

Увѣряютъ, что Князь *Таллейранъ* проживавшій нѣсколько времени въ своемъ помѣстьи, въ *Понтъ-де-Санъ* подъ *Авенесомъ*, будтобы третью дня проѣзжалъ чрезъ *Монсъ* и *Люттихъ* въ *Ахенъ*.

— Сказываютъ, что здѣшнее Правительство, противится, поддерживая прямымъ посредничествомъ, Испанію: ибо строго нейтральная держава, какою есть Бельгія, никогда не должна оказывать подобной помощи. (G. C.)

Разныя извѣстія.

Въ засѣданіи, бывшемъ 12-го числа въ Верхнемъ Парламентѣ, Лордъ *Странесфордъ* требовалъ объясненія на вопросъ: имѣетъ ли Правительство намѣреніе принять какія либо мѣры въ пользу вдовъ и семействъ тѣхъ изъ Англійскихъ подданныхъ, кои будутъ убиты на войнѣ въ Испаніи. Лордъ *Мельбурнъ* отвѣчалъ на это отрицательно.

— Духовное завѣщаніе Елисаветы *Кукъ*, вдовы знаменитаго мореплавателя, вскрыто ея душеприказчиками. Послѣ нея осталось 60,000 ф. ст. Она завѣщала Британскимъ Музеумамъ медаль Коплея, выбитую въ честь мужа ея Королевскимъ Обществомъ, и медаль, равномерно для него выбитую по приказанію Георгія III. Въ пользу школъ для бѣдныхъ слѣпыхъ завѣщала она 1,000 ф. ст.

— Въ *Мониторѣ* напечатано: „Тѣ изъ Французовъ, кои хотятъ опредѣлиться въ службу Ея Католическаго Величества Королевы Испанской, и вмѣстѣ съ тѣмъ сохранить права Французскаго подданнаго, должны, на основаніи 21 статьи гражданскихъ законовъ, обратиться въ Министерство Юстиціи.“

— Въ *Маконѣ*, помѣстьи Князей *Шимей*, въ Бельгіи, найдено въ одномъ подвалѣ около 2,000 древнихъ монетъ, принадлежащихъ ко времени съ 260 до 270 года Христіанскаго лѣтосчисленія, и на коихъ изображены Императоры *Клавдій* и *Постумій*, и Галльскіе Государи того же времени *Викторинъ* и *Тетрикусъ*. Изображенія сии сохранились довольно хорошо, но надписи нѣсколько попорчены.

— Изъ *Турина* уведомляютъ, что въ *Александріи* 5-го Іюня обрушился домъ, въ развалинахъ коего погибло 47 человекъ; 16 было тяжело ранено, 22 легко. Въ этомъ домѣ праздновали въ то время свадьбу одного Еврея, на которую приглашены были многіе Христіане. Между убитыми находится Полковникъ Кавалеръ *Анжіони*, другіе три Офицера, равно и Раввинъ тамошней Еврейской синагоги.

— Французскій романистъ *Бальзакъ* находится въ *Вѣнѣ* и собираетъ матеріалы для сочиненія новаго историческаго романа. Онъ уже нѣсколько разъ посѣщалъ *Ваграмское* поле сраженія.

— Число Студентовъ въ *Тюбингенскомъ* Университетѣ, записанныхъ на лѣтній семестръ, простирается до 653.

— 5-го Іюня умеръ въ *Вѣнѣ* Генераль *Радосевичъ*, прославившійся въ войнахъ Австріи съ Наполеономъ, одинъ изъ самыхъ достойныхъ Генераловъ Австрійской Арміи. (Сбл. П.)

ВИЛЬНА. Типограф. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Іюля 5 дня 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. *Левъ Боровскій*.

dla rzemieślników Szwajcarskich, jest bardzo pożądaną rzeczą: albowiem już w wielu miejscach, coraz większy niedostatek czeladzi uczuwać się dawał. (G. C.)

БЕЛГІА.

Bruxella, dnia 21 Czerwca.

Nasze gazety utrzymują, że dla *Don-Carlosa* werbują ochotników w Belgii, co jednak potwierdzenia potrzebuje. *Journal Belge* donosi pod datą 12 Czerwca z Amszterdamu: „Wszyscy tutejsi krawcy zajęci są śpiesznem kończeniem mundurów dla wojsk *Don-Carlosa*. Dom handlowy *Hope* i Spół. podjął się kosztów uzbrojenia i oporządzenia 20,000 ludzi, przeznaczonych na wzmocnienie szeregów *Zumala-Carreguy*. Bawarczykowie, Badeńczykowie i Sasi, codziennie po 10 do 20 przez Nimegę dążą w głąb kraju. Nikomu z tutejszych krajowców nie jest wolno zaciągać się. Z tego, co się tu dzieje, wnosić można, iż pierwszy oddział wojsk, do tej wyprawy przeznaczonych, uda się w podróż przed 15 b. m.

Dnia 24.

Ogłoszone zostało rozporządzenie Królewskie, względem zwołania rezerwy czyli landwern różnych prowincy. — *Courrier Belge* zapewnia, że zostały przedsięwzięte środki, ażeby wzmocnić wojsko, zebrane w obozie przy północnej granicy.

Dnia 26.

Zapewniają, że Książę *Talleyrand*, który przez czas niejaki bawił w majątności swojej w *Pont-de-Sains* pod *Avesnes*, miał zawczora przejeżdżać przez *Mons* i *Leodium* do *Akwisgranu*.

— Mówią, że Rząd tutejszy jest przeciwny temu, ażeby przez bezpośrednią interwencją wspierać Hiszpanię, ponieważ Mocarstwo ściśle neutralne, jakim jest Belgia, nigdy takiej pomocy udzielać nie powinno. (G. C.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Na posiedzeniu dnia 12go Czerwca w Wyższej Izbie Angielskiej, Lord *Strangford* żądał objaśnienia na pytanie: czy jest zamiarem Rządu przedsięwziąć jakie środki na rzecz wdów i sierot tych angielskich poddanych, którzyby polegali na wojnie w Hiszpanii; Lord *Melbourne* odpowiedział odmownie.

— Testament *Elżbiety Cook*, wdowy sławnego żeglarsza, otworzony został przez exekutorów. Zostało po niej 60,000 funtów szterlingów. Dla Muzeum Brytańskiego zapisała medal *Kopleja*, bity na upamiętnienie jej męża przez Towarzystwo Królewskie, i medal, również dla niego wybity z rozkazu *Jerzego III*. Na szkoły dla ubogich ślepych zapisała 1,000 funtów szterlingów.

— W *Monitorze* wydrukowano: „Ci z Francuzów, którzy chcą wejść do służby Najjaśniejszej Królowej Hiszpańskiej, i razem zachować prawa poddanego Francyi, obowiązani są, na podstawie 2go artykułu kodeksu cywilnego, udać się do Ministeryum sprawiedliwości.“

— W *Macon*, majątności XX-let *Szimey* w Belgii, znaleziono w sklepie jednym około 200 sztuk starożytnych monet, należących do czasu od 260—270 roku Ery Chrześcijańskiej, na których wyobrażeni są Imperatorowie *Klaudiusz* i *Posthumus*, oraz Monarchowie *Gallii* tegoż czasu *Wiktorin* i *Tetricus*. Wyobrażenia zachowały się dość dobrze, napisy nieco uszkodzone.

— Z *Turynu* donoszą, że w *Alessandryi* 5go Czerwca zapadł dom, w gruzach którego zginęło 47 osób: 16 było ciężko ranionych, 22 lekko. W domu tym odbywało się wtedy Żyda jednego wesele, na które zaproszonych było także wiele Chrześcian. Pomiedzy zabitemi znajduje się Półkownik Kawaler *Angioni*, trzech jeszcze Oficerów i Rabin tamieczny Synagogi.

— Francuzki romansopis *Balzac* znajduje się w Wiedniu i zbiera materiały do nowego romansu historycznego. Kilka już razy oglądał pole bitwy pod *Wagram*.

— Liczba studentów w Uniwersytecie *Tubingenkim*, zapisanych na letnie półrocze, do 653 dochodzi.

— Dnia 5go Czerwca umarł w Wiedniu Jenerał *Radoszewicz*, sławny w wojnach Austrii z Napoleonem, jeden z najznakomitszych Jenerałów Austriackich.

(P. P.)